

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 736/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] narodeného [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14Sas/3/2024 takto

r o z h o d o l :

- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur.
- Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených, ako aj z vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal na správnom súde 22. januára 2024 proti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „žalovaný“) žalobu o nečinnosť orgánu verejnej správy. Spis bol pridelený na rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Ivane Hauerlandovej, PhD.
- Dňa 11. septembra 2024 bol spis prerozdelený a pridelený novej zákonnej sudkyňi JUDr. Zuzane Korčekovej. V novembri 2024 bol sťažovateľ vyzvaný na doplnenie svojej žiadosti o ustanovenie tlmočníka v napadnutom konaní.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ argumentuje, že 22. januára 2024 podal žalobu o nečinnosť proti žalovanému. Do času podania ústavnej sťažnosti nebol nárok posúdený správnym súdom a žiadne pojednávanie ani nie je naplánované. Uvedená nečinnosť porušuje práva na spravodlivé a včasné prejednanie súdneho prípadu, ako aj práva dieťaťa na pomoc od žalovaného.

5. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti, ako aj pridelenie tlmočníka.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd konštatuje neúplnosť ústavnej sťažnosti, ako aj absenciu právne perfektného petitu, teda návrhu na rozhodnutie vo veci. V prípade nedostatkov náležitostí návrhu prichádza do úvahy postup podľa § 56 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyzvaním sťažovateľa na doplnenie odstrániteľných nedostatkov podania. Napriek tomu, uplatňujúc materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd, ústavný súd nezotrval na bezpodmienečnom naplnení všetkých zákonných náležitostí. Za určitých okolností môžu totiž prevážiť hľadiská procesnej efektívnosti a rýchlosti konania a ústavný súd rozhodne o podanom návrhu aj bez odstraňovania jeho nedostatkov. Je to tak v prípade, keď ústavný súd dospeje k záveru, že ani prípadné doplnenie návrhu by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi úspech pri jeho predbežnom prerokovaní.

7. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia v konaní o ústavnej sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na žiadosť sťažovateľa o jeho ustanovenie ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane základných práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), z ústavnej sťažnosti vyabstrahoval, že predmetom ústavného prieskumu je námietka porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na účinný opravný prostriedok postupom správneho súdu v konaní o žalobe proti nečinnosti.

8. Porušenie jednotlivých článkov Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Charty základných práv Európskej únie a Dohovoru o právach dieťaťa, vo vzťahu ku ktorým sa sťažovateľ zameriava výlučne len na ich citáciu bez bližšieho skutkového a právneho odôvodnenia namietaného porušenia, ústavný súd považoval iba za súčasť jeho sťažnostnej argumentácie.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa následne predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote:

10. V kontexte zásadnej námietky proti zdĺhavosti postupu správneho súdu ústavný súd konštatuje, že aj pri ústavno-súdnom prieskume postupu správneho súdu v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy je aplikovateľný ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95), pričom nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06).

11. V kontexte rozhodovania správneho súdu, ktoré je napadnuté aj touto ústavnou sťažnosťou, ústavný súd už akcentoval, že pokiaľ zákonodarca mal v úmysle zdôrazniť nevyhnutnosť rozhodovania správneho súdu v ustanovených lehotách, potom uvedenú nevyhnutnosť zhmotnil do konkrétneho ustanovenia zákona. Napríklad lehota na rozhodnutie o správnej žalobe vo veciach azylu je podľa § 216 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) 90 dní, lehota na rozhodnutie o správnej žalobe vo veciach zaistenia je podľa § 228 SSP sedem pracovných dní, lehota na rozhodnutie o žalobe vo veciach stáleho zoznamu voličov a zoznamu voličov je podľa § 270 SSP päť dní, lehota na rozhodnutie o žalobe vo veciach zhromažďovania občanov je podľa § 409 SSP trojdňová. V právnej úprave žaloby proti nečinnosti však exaktne stanovená lehota na rozhodnutie chýba (m. m. III. ÚS 38/2023).

12. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

13. Podľa názoru ústavného súdu nečinnosť správneho súdu v trvaní 10 mesiacov (od januára 2024 do novembra 2024), berúc do úvahy celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nepresiahla obdobie jedného roka, nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu záver o porušovaní práva sťažovateľa na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Z uvedených dôvodov bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh konania signalizoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde a nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

III.2. K namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok:

16. S prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983), čo odôvodňuje zrejmu súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje, berúc do úvahy skutočnosť chýbajúceho záveru o možnom porušení práva sťažovateľa zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd nemohol dospieť ani k záveru o porušení práva podľa čl. 13 dohovoru (m. m. I. ÚS 248/2019).

17. Uvedené viedlo ústavný súd k záveru o nevyhnutnosti odmietnuť aj časť ústavnej sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie čl. 13 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

18. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

19. Na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená a ani neprípustná.

20. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná jeho právomoc na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

21. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu, je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019).

22. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel.

23. Už len pre úplnosť ústavný súd uvádza, že požiadavka sťažovateľa, aby ústavný súd pribral do konania o ústavnej sťažnosti tlmočníka, vzhľadom na absenciu priamej interakcie sťažovateľa s ústavným súdom nemá svoje opodstatnenie, preto o nej ústavný súd nerozhodoval.

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu